

Dags att våga ställa krav

En rapport från vänsterpartiet april 2007

Vänsterpartiet

Produktionsfakta
Utgivare

Vänsterpartiets Riksdagsgrupp
April 2007

Dags att våga ställa krav

En rapport från
vänsterpartiet
april 2007

Innehåll

5	Dags att våga ställa krav
6	Rika och fattiga i Sverige
7	Allas rätt till arbete
8	Allas rätt till bostad
9	Allas rätt till utbildning
11	Allas rätt till en värdig ålderdom
12	Allas rätt till ett värdigt flyktingmottagande

Dags att våga ställa krav

”Invandrar och integrationsministrar har kommit och gått, man har bytt orden, retoriken, men man har fortsatt att göra samma sak. /.../ Denna misslyckandets kontinuitet måste brytas innan dess följder blir ännu allvarligare. Sverige befinner sig farligt nära den punkt då de etniska och sociala konflikterna kan urarta och ge upphov till ytterst tragiska händelser. Därför behövs en radikal förändring, ett perspektivskifte” (Bryt utanförskapet! Integrationsprogram antaget av Folkpartiet liberalernas landsmöte 18-21 augusti 2005)

Så lät det då. Före valet. De borgerliga partierna använde mycket tid och kraft för att kritisera integrationspolitikens misslyckande. Mest kraft, och definitivt mest tid använde Folkpartiet. Ofta slarvigt underbyggt och med ihålig retorisk klang, lyckades man ändå i mångas ögon framstå som att man faktiskt brydde sig om situationen i förorterna - i de så kallade utanförskapsområdena.

Det var alltså då, före valet. Vad hände sen? Nyamko Sabuni, som ingått i gruppen som tog fram folkpartiets integrationspolitiska program och blev utsedd till integrationsminister. Men hur blev det med den radikala förändringen?

Vi konstaterar att inte mycket har hänt. I stort sett bara nedläggningar av befintlig verksamhet, omorganisationer, utredningar och handlingsplaner som skall komma senare och som i allt väsentligt är fortsättningar på vad som tidigare gjorts. Man har dragit tillbaka arbetsmarknadspolitiska insatser och verkar istället sätta sitt hopp till att jobben skall komma ändå. Man har valt att slopa stöd för viktig verksamhet i arbetet mot rasism och diskriminering i en tid då rasistiska partier växer sig allt starkare.

I vårbudgeten har regeringen tagit fram vad man kallar ett integrationspaket. Men förutom sedan tidigare beslutade satsningar, ger detta paket mest uttryck för den stigmatiserande uppfattningen att det som behövs är särskilda ”invandrarjobb”, och för den gamla fördomen om att invandrade skulle ha någon slags genetisk fallenhet för att starta företag. Det är dessutom piskans och morotens politik som nu tycks gälla, båda ovärdiga i sin människosyn. Enligt regeringens utredningsdirektiv kan nu invandrade komma att få sämre ersättning om man inte flyttar dit staten bestämt. Att betala ut bonuspengar när en person klarat sin SFI-undervisning innebär både en risk för att kommunerna bara vill ha vissa invandrade och sänker kvaliteten på undervisningen. Dessutom låtsas man som att problemet är att människor inte vill lära sig språket – ett misstänkliggörande som fortsätter i spåren till det tidigare språkkravet för medborgarskap. Samma av rasister upptrampade stig vandrar man när man låter SÄPO knacka dörr för att leta terrorister i invandratäta områden och genomför krisövningar som andas att den nya tidens hotbild är utländska eller invandrade terrorister.

Samtidigt drivs överhetens klasskamp mot vanligt folk med full kraft igenom i regeringens ekonomiska politik. Politiken är i de flesta avseenden mycket träffsäker – skattepolitiken berikar de allra rikaste på bekostnad av breda folklagers rätt till arbete, utbildning och välfärd. Regeringen talar utifrån sin verklighet, med utsikt från groggverandan i Djursholm. Men verkligheten är inte bara välfyllda aktieportföljer och golfrundor på arbetstid, verkligheten är också att var fjärde arbetarfamilj inte kan åka på semester ens i sitt eget land och att nästan hälften av alla unga LO-kvinnor har en otrygg anställning. Medan direktörerna lyfter feta löner och vecklar ut fallskärmar stora som cirkustält, pressas villkoren tillbaka för många - invandrade och infödda svenskar - i Sverige. Medan förmögenhets- och fastighetsskatten avskaffas och de rikas plånböcker fylls blir det allt svårare för ungdomar i Sverige att få ett vettigt jobb med en lön man kan leva på. Medan ministrarna Sabuni, Billström, Borg och

Bildt petar tänderna i flygplatsernas vip-lounger har fattiga pensionärer i det här landet snart knappt råd med mat för dagen i slutet av månaden.

Nyamko Sabuni har använt det första halvåret på sin post som integrationsminister till att lägga ner, omorganisera och stigmatisera. Så vart tog perspektivskiftet vägen? Vi tycker att det är dags att våga ställa krav. Vi ställer regeringen till svars för att ingenting egentligen händer. Vi vill med den här rapporten visa att det som behövs är inte omorganisationer och nedläggningar. För när den som har fel efternamn kan söka hundra jobb utan att bli kallad till en enda intervju är det rå och öppen diskriminering. När din hudfärg avgör var du har möjlighet att bo är det ingen tillfällighet, ingen slump. Det handlar om systematisk särbehandling.

Det är dags att utmana makten: varför ifrågasätter så många den asylsökandes rätt att bosätta sig där hon vill men så få att den rika överklassen vältrar sig i sina lyxvillor och paradvåningar? Varför påstår så många att invandrade inte vill göra rätt för sig, istället för att fråga sig varför storföretagen tillåts beröva människor rätten till arbete. Det är dags nu, att sluta göra skillnad på folk och folk. Dags nu, att våga ställa krav på förändring. Det som behövs är en radikal förändring, ett perspektivskifte.

Rika och fattiga i Sverige

Socialstyrelsens Social Rapport 2006 visar tydligt att en allt större andel av landets fattiga har utländsk bakgrund. Risken för fattigdom ökar om en av föräldrarna är född utomlands och ökar ytterligare om båda är det. Samma rapport visar också att den etniska segregationen har ökat markant. Som förklaring anges att det skett betydande förändringar i fråga om bostadsort för infödda och olika utrikesfödda grupper. Socialstyrelsen pekar på att befolkningen i de områden som kan benämnas som mycket resurssvaga, som t.ex. Rinkeby, Rosengård och Gunnared, allt mer har kommit att utgöras av s.k. "synliga" invandrargrupper. Den ekonomiska segregationen sammanfaller alltså allt mer med den etniska.

Samma mönster visar sig när man granskar hur barnen har det. Rädda Barnens rapportering visar att barnfattigdomen minskar i Sverige. Samtidigt växer klyftorna mellan olika grupper av barn, och då är etnicitet en viktig faktor. Enligt Rädda Barnen lever ungefär vart tredje barn med utländsk bakgrund, jämfört med vart trettionde barn med svensk bakgrund, i ett hushåll med låg inkomst eller med socialbidrag. Risken är alltså mer än fyra gånger så stor för barn med utländsk bakgrund att leva i fattigdom, jämfört med barn med svensk bakgrund. Risken fördubblas om båda föräldrarna är födda utomlands.

LO visar i sin rapport Lön efter födelseland från 2006 att medellönen för anställda födda utomlands i genomsnitt är 2 000 kronor lägre än för anställda födda i Sverige. Uppdelat efter födelseland visar sig löneskillnaderna ännu större. För födda i Afrika, Asien och Sydamerika är medellönen nästan 4 000 kronor lägre än för anställda födda i Sverige.

Enligt LO:s studie är löneskillnad kopplad till födelseland stor och kan till stor del förklaras av olika fördelning efter klass, yrke och sektor samt antalet år boende i Sverige. Men med

hänsyn taget även till dessa variabler så kvarstår ca fyra procents löneskillnad mellan födda i utlandet och födda i Sverige. Det är därmed sannolikt att lönediskriminering kan förklara merparten av dessa återstående skillnader.

För att komma till rätta med skillnaden i resurser och makt vill vi föra en politik om allas rätt till arbete, bostad och utbildning och allas rätt att omfattas av den generella välfärden.

Allas rätt till arbete

Enligt Integrationsverket är 81 procent av den inrikes födda befolkningen i åldern 20-64 år sysselsatta, jämfört med 64 procent av dem som är födda utomlands. Sysselsättningsgraden varierar bl.a. efter vistelsetid, utbildning, kön och födelseland. Att kunna försörja sig själv är ett centralt, om än inte tillräckligt, villkor för att ha tillgång till samhällets alla möjligheter. Genom arbetets betydelse för individens självkänsla och sociala kontakter påverkar arbetsmarknadsläget också folkhälsan. Att låsa fast människor i långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd är inte bara ovärdigt, utan också kostsamt.

Många män och kvinnor med utländsk bakgrund står idag utanför arbetsmarknaden, är överkvalificerade för sina jobb och har lägre löner än sina arbetskamrater med svensk bakgrund. Detta gäller till exempel många akademiker som arbetar inom detaljhandeln eller taxinäringen, eller kvinnor som riskerar att tvingas arbeta som hembiträden hos vita familjer.

Många utrikes födda akademiker fastnar också i grundläggande vuxenutbildning, avsedd för grundskolestudier. Trots att de fått godkänt betyg i svenska för invandrare (SFI), har de åter hamnat i skolbänken för att läsa svenska och andra kurser.

Socialstyrelsens Social Rapport 2006 visar att det fortfarande finns stora skillnader mellan inrikes- och utrikesföddas möjligheter på arbetsmarknaden. Endast 40 procent av dem som invandrat från Öst- och Sydeuropa och mindre än 30 procent av dem som invandrat från Mellanöstern och Nordafrika kan försörja sig genom arbete, mot 70 procent av den svenskfödda delen av befolkningen. Sedan krisåren på 1990-talet har återhämtningen varit god, i synnerhet bland de grupper som under lågkonjunkturen hade lägst andel inom arbetskraften. Ändå var år 2002 arbetslösheten för invandrade från Öst- och Sydeuropa dubbelt så hög som för svenskfödda, och för invandrade från Mellanöstern och Nordafrika fyra gånger så stor.

Detta är något som förstärks med regeringens politik riskerar att leda in människor på sidospår bort från rätten till lika villkor på den reguljära arbetsmarknaden. Med en politik om visstidsanställningar, uppluckrad arbetsrätt och skattesubventionerade hushållsnära tjänster - där fullt friska höginkomsttagare sponsras med städning, matlagning och barntillsyn samtidigt som det råder brist på personal i viktiga välfärdsverksamheter - utvecklas en arbetsmarknad särskilt anpassad för att nyanlända och andra personer med utländsk bakgrund skall pressas in i ett B-lag på arbetsmarknaden - med sämre löner och arbetsvillkor.

Arbete för alla är det överordnade målet. Vänsterpartiet driver en politik för full sysselsättning tillsammans med kraftfulla insatser mot diskriminering. Allas rätt till arbete är en fråga om

försörjning, makt och demokrati.

Därför kräver vi:

- 200 000 nya jobb skall skapas i offentlig sektor.
- Flerspråkighet och kulturell kompetens skall räknas som merit vid offentliga anställningar.
- Offentliga såväl som privata arbetsplatser med fler än 25 anställda skall åläggas att anta och använda mångfaldsplaner.
- En snabbare process för att värdera utländska examina och komplettera med utbildning och praktik skall tillskapas.
- Ett handlingsprogram skall tas fram för att stärka invandrade kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden. Integrationspolitiken måste ges en feministisk inriktning.
- Obligatoriska kravprofiler skall införas vid rekrytering.
- Arbetsgivares skyldigheter att anmäla lediga platser till arbetsförmedlingen skall skärpas. Det skall också finnas sanktionsmöjligheter att tillgå när arbetsgivare inte följer lagen.
- Tillsvidareanställning skall vara norm och lagen om anställningsskydd skall stärkas.
- Inträdeskraven i a-kassan skall sänkas.
- Antidiskrimineringsklausuler skall användas vid offentlig upphandling.
- Aidentifierade ansökningar skall användas även inom det privata näringslivet.

Allas rätt till bostad

Konsekvenserna av de växande klyftorna avspeglas mycket tydligt i boendet. Här syns människors ekonomiska och sociala villkor öppet. Personer med utländsk bakgrund bor i hög grad i hyresrätt, medan de som bor i villa till största delen har svensk bakgrund. Oavsett hur konjunkturen skiftat har överrepresentationen av utrikes födda ökat i de s.k. utsatta områdena. Boendesegregationens etniska dimension blir allt tydligare.

Situationen på bostadsmarknaden, bostadsbrist i över 100 kommuner och omfattande bostadsrättsomvandlingar har skapat en fastighetsbolagens och hyresvärdarnas marknad. Detta gynnar inte människor med utländsk bakgrund. Många saknar ekonomiska möjligheter att skaffa en bättre bostad. Andra har diskriminerats bort av banker, bostadsrättsföreningar och hyresvärdar.

Bostad och bostadsort skall vara ett val - aldrig ett tvång. Men på grund av diskriminering och fattigdom fastnar människor på platser där de inte önskar bo. Ofta innebär det att de får sitt boende nedvärderat genom att vissa områden av omgivningen ges en negativ stämpel, beroende på de boendes ursprung. Samtidigt utvecklas andra bostadsområden – i innerstäder och rika villaförorter – till etniskt rena enklaver där människor med utländsk bakgrund stängs ute.

I områden som Rosengård, Gunnared och Rinkeby bor människor ofta trångt i slitna fastigheter. Många saknar tilltro till myndigheterna, många har drabbats av diskriminering och mött

den rasism som genomsyrar samhället. Samtidigt finns, ofta bara några busshållplatser bort, välmående grönskande områden där de vuxna har arbeten, där skolbarnen får högre betyg, där folk är friskare och där de deltar i det politiska livet. I dessa områden har befolkningen till övervägande del svensk bakgrund.

Vi menar att det är i de etniskt homogena villaförorterna och storstädernas innerområden som den verkliga segregationen finns. Områden som Östermalm, Askim och Limhamn är resultatet av det strukturella förtryck som upprätthåller det svenska klassamhället.

Lika självklart som vi ifrågasätter rimligheten i att bo sju personer i en etta i Rinkeby, borde vi ifrågasätta hur någon kan anse det självklart att bo ensam i en sjurumsvåning på Östermalm. Bostaden skall vara en social rättighet - inte en handelsvara.

Integrationspolitiken skall omfatta alla som lever i Sverige. För att vi skall få socialt blandade bostadsområden med bra villkor för alla krävs att stat och kommuner tar en aktiv roll för att förhindra diskriminering. En social bostadspolitik kräver att vi motverkar marknadshyror och att kommunerna aktivt satsar på blandade upplåtelseformer och en mångfald bland invånarna.

Därför kräver vi:

- Kraftiga investeringar skall göras i byggandet av billiga hyresrätter till god kvalitet. De får gärna byggas i segregerade villaområden i städernas utkanter.
- Kraftiga satsningar på helrenovering av flerbostadshus.
- Kommuner skall vara skyldiga att genomföra integrationsprojekt riktade till verkligt segregerade, icke-marginaliserade bostadsområden.
- Alla kommuner skall åläggas att ha minst ett allmännyttigt bostadsföretag, liksom en avgiftsfri bostadsförmedling som begär in lediga lägenheter från både allmännyttiga och privata bostadsföretag.
- Privata fastighetsägares medverkan till etnisk diskriminering inom boendet skall utgöra grund för tvångsförvaltning.
- Rätten till bostad skall skrivas in i socialtjänstlagen.

Allas rätt till utbildning

Alla barn i Sverige har enligt lagen rätt till en likvärdig skola oberoende av kön, bostadsort, sociala och ekonomiska förhållanden eller etniskt ursprung. Men så ser inte verkligheten ut. Integrationsverket pekar i sin rapportering på att andelen grundskoleelever med utländsk bakgrund som är behöriga till gymnasieskolans nationella program minskat och var år 2004 nere på 77 procent. Samtidigt har de som är behöriga till gymnasieskolan höjt sina betyg. Endast 52 procent av gymnasieeleverna med utländsk bakgrund fullföljer sina studier, jämfört med 70 procent av dem som har svensk bakgrund. Antalet år i Sverige spelar stor roll för studieresultaten, men de har också starka samband med föräldrarnas villkor i samhället.

En studie av elevernas omflyttningar som Integrationsverket genomfört vad gäller Stockholm visar att möjligheten att själv välja skola utnyttjas av var femte grundskoleelev. I stadsdelarna Rinkeby, Spånga-Tensta, Skärholmen och Kista, valde 45 procent av eleverna i nian skolor i andra områden. Studien visar att valfriheten leder till ökad socioekonomisk segregation. Visserligen öppnas möjligheten för elever att resa till innerstadsskolorna, men samtidigt det blir färre studiemotiverade elever kvar i förortsskolorna. I samma takt som de resursstarka eleverna byter skola ökar utanförskapet för dem som blir kvar, och bilden av "bra och dåliga skolor" förstärks.

Alla skall ha rätten till en god utbildning. Vänsterpartiet vill skapa ett utbildningssystem som finansieras och drivs i offentlig regi med målsättning att ge alla likvärdiga möjligheter till utbildning, bildning och kunskap. Alla delar av utbildningsväsendet skall aktivt bidra till minskade sociala orättvisor, ökad jämställdhet och ökad tolerans. Allas rätt till kunskap och bildning skall tillgodoses och vi bekämpar sorteringsmekanismerna i skolan.

Utvecklingen av skattefinansierade fristående skolor har kraftigt bidragit till att öka klassklyftorna och förstärka den etniska segregationen. Detta har skett genom att den offentliga skolan dränerats på resurser och motiverade elever. Istället för att gynna privata vinstintressen i skolan och öka klyftorna genom det påstått fria skolvalet vill vi värna närhetsprincipen och den pedagogiska mångfalden inom grundskolan. Särskilda resurser måste tillföras ytterområdenas skolor, så att barnen och deras föräldrar kan lita på att undervisning och miljö håller hög kvalitet.

Därför kräver vi:

- Fler behöriga lärare och annan personal skall anställas i förskolan och skolan.
- Stärk kvaliteten på den sammanhållna lärarutbildningen.
- De fristående skolornas rätt till offentliga bidrag skall upphävas.
- Alla kommuner skall erbjuda barn till asylsökande förskola och skola på samma villkor som andra barn i Sverige.
- Utbildning i och på modersmålet skall erbjudas från förskolan till och med gymnasiet.
- Kvaliteten i ytterområdenas skolor skall säkras genom ytterligare resurser.
- SFI-undervisningen skall vara en del av vuxenutbildningen med tydligare individanpassning och tätare praktikperioder, och utbildningen skall ske på arbetstid mot timersättning.
- Skolan skall ha ett tydligare uppdrag att motverka rasism och diskriminering, både genom stöd i lagstiftning och genom att skolpersonalen på alla nivåer speglar samhällets mångfald.
- Alla barn skall ges rätt till allmän förskola.
- Vi vill satsa på validering och andra instrument för att utländska meriter, kunskaper och yrkeserfarenheter skall tillvaratas som resurser inom offentlig sektor och inom näringslivet

Allas rätt till hälsa och en värdig ålderdom

Ökade klyftor visar sig tydligt i fråga om folkhälsa. Mot den bakgrunden driver Vänsterpartiet drivit att ett nytt tandvårdssystem skall införas med samma högkostnadsskydd som inom sjukvården. Bra tänder är idag en klassfråga. Eftersom vi vet att många av dem med sämre ekonomi har invandrat, har frågan om tillgången till tandvård även en etnisk dimension.

Målen i den svenska folkhälsopolitiken är knutna till frågor om delaktighet och inflytande, ekonomisk och social trygghet, ökad hälsa i arbetslivet osv. Dessa faktorer visar tydligt vad utestängningen har för pris.

Integrationsverket har i sin senaste rapportering beräknat att närmare 25 000 utrikes födda personer har "hamnat utanför" välfärdssystemets skyddsnet. Det handlar om personer som levt länge på socialbidrag. Eftersom de aldrig har kommit in på den svenska arbetsmarknaden finns de inte heller med i de inkomstbaserade försörjningssystemen. De som saknar arbetslöshets- och sjukförsäkring har inte heller någon rätt till arbetslivsriktad rehabilitering. Därmed riskerar de att inte få sin arbets- eller funktionsförmåga bedömd, vilket gör att viktiga insatser aldrig sätts in.

Integrationsverkets nationella kartläggning visar att det är tio gånger större risk för en utrikes född att hamna utanför skyddsnetet på detta sätt än för inrikes födda. Ohälsa är också en av de viktigaste orsakerna till att människor avbryter, eller inte ens påbörjar, introduktionen. Därmed ökar risken för att hamna utanför arbetsmarknaden permanent.

Mätt i antalet ersatta sjukdagar, andel förtidspensionärer samt besök inom hälso- och sjukvården har flyktingar och invandrade överlag sämre hälsa jämfört med personer som är födda i Sverige. Även psykosociala hälsoproblem som ångest och sömnbesvär drabbar invandrade i större utsträckning än majoritetsbefolkningen. Särskilda risker finns här för kvinnorna.

Vårt offentliga välfärdssystem skall omfatta alla enligt den grundläggande principen "av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov". Vänsterpartiets krav på fler jobb i offentlig sektor handlar inte bara om att skapa fler arbetstillfällen. Det är också ett krav för att bemöta det växande behovet av välfärdstjänster, inte minst inom äldreomsorgen. För att kunna uppnå en bättre kvalitet på omsorgen är det också viktigt med åtgärder för att stärka kompetensen hos personalen. Idag saknar 40 procent av personalen i äldreomsorgen grundutbildning.

Vi vill att primärvården skall ha ett tydligt folkhälsouppdrag med ett geografiskt avgränsat ansvarsområde. I samverkan med bl.a. skola och socialtjänst skall människors hälsa och möjlighet till egenvård stärkas. För att kunna möta människor i kris eller med traumatiska symtom måste primärvården bedrivas i ett lagarbete med förstärkt psykiatrisk kompetens.

Människor som kommit till Sverige sent i livet har fått en försämrad situation genom de förändringar som gjorts i och med pensionsreformen. Detta har inneburit att äldre invandrade kvinnor och män tvingats att komplettera sin eventuella pension med ekonomiskt bistånd från kommunerna. För att slippa denna diskriminerande behandling har ett äldreomsörjningsstöd införts. Eftersom detta ligger utanför det generella systemet vilket kan leda till att vi får särskilda system för personer med utländsk bakgrund. Detta vill vi motverka.

Eftersom man lätt glömmer sitt andraspråk när man blir äldre, kan det behövas särskilda insatser och lösningar för äldre med utländsk bakgrund för att tillgodose dessa behov.

Därför kräver vi:

- Långsiktigt stöd till kompetenshöjning inom äldreomsorgen.
- Kompetensen hos omsorgspersonal med utländsk bakgrund tillvaratas för att erbjuda bättre service till äldre med såväl svensk som utländsk bakgrund.
- Behovet av primärvårdsenheter skall tillgodoses i alla områden.
- Primärvårdens folkhälsouppdrag skall tydliggöras och knytas till geografiska ansvarsområden.
- Försäkringskassan skall ha i uppdrag att förbättra tillgången till rehabilitering för personer med utländsk bakgrund.
- Asylsökande och gömda skall ha rätt till sjukvård på samma villkor som alla andra som lever i Sverige.
- Primärvård, socialtjänst, barnavård och psykiatri skall ha tillräcklig kunskap om kris- och traumaskador.
- Äldreomsorgen skall organiseras så att vård och omsorg erbjuds på det egna språket

Rätten till ett värdigt flyktingmottagande

All kraft skall inriktas på att ge nyanlända ett bra bemötande och en bra introduktion. Dessa insatser skall bygga på rätten och möjligheten till lika villkor som den som tidigare är bosatt i Sverige och fokusera på den enskildes egen initiativkraft och förmåga. Vi avvisar därför de förslag om hårdare tag mot nyanlända som blivit allt vanligare i debatten.

Vänsterpartiet riktar skarp kritik mot att det fortfarande finns så många rika och välmående kommuner som inte tar emot några eller väldigt få flyktingar. Detta sätter upp svåra hinder för människors fortsatta möjligheter i Sverige.

Därför kräver vi:

- Alla kommuner skall vara skyldiga att ta emot flyktingar. Samtidigt skall kommunersättningen för flyktingmottagandet höjas för att ge kommunerna de ekonomiska förutsättningar som krävs.
- Handläggningstiderna i asylprocessen måste kortas. En borte gräns skall införas i asylprocessen så att den som väntat längre än 18 månader och inte själv försenat handläggningstiden automatiskt ges permanent uppehållstillstånd.
- Rätten att arbeta under asyltiden skall vara regel – inte som idag ett undantag. Även asylsökande skall omfattas av kollektivavtal och övriga trygghetssystem på den reguljära arbetsmarknaden.
- Anställningsstöd skall också användas för anställning av nyanlända under introduktionstiden.
- Bostadsersättningen vid eget boende skall återinföras och höjas. Rätten att själv välja bostadsort får inte inskränkas.
- Bostadsbrist och trångboddhet skall bekämpas genom en offensiv social bostadspolitik.
- Alla kommuner skall vara skyldiga att ha beredskap för att ta emot ensamkommande barn. Barn som kommer ensamma behöver snabbt få ett säkert och tryggt boende i Sverige.

Rättvisa kommer från vänster

Vänsterpartiet